

Římskokatolická Farnost Sv. Tomáše Praha 1

PRACOVNÍ MATERIÁLY V ROKU MILOSRDNTSVÍ

2016

Skutky milosrdenství II

SKUTKY MILOSRDENSTVÍ PRO DALŠÍ TÝDNY:

Skutky tělesného milosrdenství:

4. Navštěvovat nemocné:

Je třeba prokazovat bratrskou lásku především těm, kteří jsou nemocní, a proto více potřebují povznesení na duchu. Jestliže jsou chudí, přinesme jim nějaký malý dárek. Navštěvujme je přinejmenším proto, abychom jim nějak posloužili nebo je potěšili, dokonce i kdyby nám za to nebyli vděční. Pán nás za to odmění (*sv. Alfons z LIGUORI., Návod na dobrý život*)

Služba chudým má přednost přede vším a je třeba ji konat bezodkladně. Je-li tedy nutné v době modlitby zanést někomu lék nebo poskytnout pomoc, jděte tam s klidnou myslí a obětujte tu službu Bohu, jako byste byli na modlitbách (*sv. Vincenc z Paula, Epistula 254*)

Karel Škréta, Sv. Karel Boromejský navštěvuje nemocné morem

Svatý Karel Boromejský...

Jak je známo, Svátý Karel Boromejský byl neúnavný reformátor církve. Za papeže Řehoře XIII., jenž vyhlásil Svátý rok 1575, kard. Karel Boromejský se údajně postaral o zrušení všech výdajů dávaných z Vatikánu na karneval a věnování ušetřených peněz na nemocnici pro poutníky. /.../

V srpnu 1576, v době kdy byl arcibiskup na vzdálených vizitacích, vypukla v Miláně epidemie moru. Zatímco guvernér a další vysokí úředníci prchali z města, arcibiskup, jak se o pohromě dozvěděl, spěšně se do něj vracel pomáhat obětem. Beze strachu před nákazou jim uděloval svátosti, utěšoval je a vyprošoval na různých místech pomoc. Nechal také narychlo postavit nemocnici a zajišťoval vše potřebné. Epidemie si v Miláně vyžádala na 18.000 obětí. Kard. Karel Boromejský se však ani přes dlouhodobé vypětí a neustálý styk s nemocnými nenakazil. /.../

<http://catholica.cz/?id=4819>

...možnost navštěvovat nemocné v Nemocnici pod Petřínem

Navštěvovat nemocné jako dobrovolník s Maltézskou pomocí

Dobrovolnický program „**Adopce seniorů**“ spočívá v pravidelných návštěvách osamělých starých lidí v domácnostech nebo v domovech pro seniory. Mnozí se mohou zaleknout pravidelnosti, ale věřte, že se jedná o 1-2 hodiny týdně, podle toho, jak a kdy máte čas a jak se dohodnete se „svým/svou“ dědečkem, babičkou.

<http://www.maltezskapomoc.cz/jak-muzete-pomoci/>
<https://www.facebook.com/maltezskapomoc>

Proč navštěvovat nemocné a jak se vcítit do jejich utrpení?

Nejdůležitější pro nemocného je kolikrát přítomnost kohokoliv v podobě návštěvy. Návštěvou dáváme najevo, že nám na nemocném záleží a taková návštěva je pro nemocného lékem proti osamělosti. Svou přítomností návštěva vyjadřuje soucit a zbavuje nemocného pocitu, že je zbytečný a nepotřebný.

Taková přítomnost blízkého člověka u lůžka pacienta je východiskem pro něho, aby překonal pocit bezmoci a navštívit nemocného je naším vyjádřením lásky k němu.

Nemocný je povzbuzen, že někdo na něho pamatuje a skutečně někomu na něm záleží.

Někteří lidé nenavštěvují své blízké či přátele v nemocnici především z toho důvodu, že nevědí, co

nemocnému mají říct, můžou mít obavy, že nenaleznou ta správná slova. Oproti tomu všichni, kdo se rozhodnou navštívit nemocné a pak chtějí za každou cenu poučovat, vysvětlovat, hovořit, ať raději zůstanou doma, protože někdy naprosto postačí pouhá přítomnost, mlčení a mimoslovní projevy soucitu. V některých případech utrpení může být příliš velké a slova příliš slabá, aby dokázala nemocného potěšit nebo pomoci. Tehdy je lepší mlčet a raději neříkat nic. Projevem empatie jsou i slzy, kdy se člověk vcítí do dané situace a slzy mohou vyjádřit daleko více, než záplava dobře míněných slov. Než otevřeme ústa a než promluvíme k nemocnému a než se pokusíme jej nějakým způsobem utěšovat slovy, položme si otázku, zda právě nenastal čas, kdy máme mlčet a neříkat vůbec nic. Naučit se mlčet je hlavním předpokladem k tomu, abychom uměli nemocnému naslouchat. Musíme nechat nemocné, aby mluvili a sdíleli se s námi s tím, co prožívají a jak se cítí. Pokud je zahltné svými slovy, je docela možné, že už se ani nedozvíme, co nám vlastně chtěli sdělit a co je skutečně trápí. Když se nám podaří najít soucitný a laskavý vnitřní postoj k nemocnému, bude pro nás snazší volit správná slova. Tento postoj se prý projevuje hlavně úctou, spolucítěním,

vřelostí, přijímáním nemocné osoby, a pokud si nemocného opravdu vážíme, pak ve vztahu k němu se snažíme ustoupit do pozadí a nemocného necháme mluvit a ovládneme tak svůj jazyk. Neprojevujeme svoji nadřazenost, dáme mu přednost v mluvení, nevnučujeme své názory, ale nasloucháme a usilujeme se vcítit do jeho situace.

Na počátku rozhovoru s nemocným je přínosné snížit jeho napětí a obavy. K navozování takové důvěrné atmosféry je milé přinést malý dárek, květinu, knížku, či jinou pozornost, ať už jídlo nebo ovoce. Nemocného určitě potěší i pozdravení od přátel či blízkých osob. Teprve když takhle navážeme důvěrný a přátelský rozhovor, je možné přejít k hlubším otázkám. Průběh návštěvy může být negativně ovlivněn tím, když se u nemocného sejde mnoho lidí najednou a rozhovor probíhá mezi návštěvou a každý pak ještě prosazuje svoje názory a nemocný se tak dostává do pozadí. Toto bohužel je projev bezohlednosti vůči nemocnému a sobectví. Pokud pacient není upoután na lůžko, je vždycky lepší vyhledat si místo v ústraní na chodbě atd., kde nebudeme nikým rušeni, a v jiném případě se dá domluvit individuální doba návštěvy, kdy můžeme s nemocným vést rozhovor mezi čtyřma očima. Hodně záleží i na fyzické kondici pacientů, například v pooperačním období se rychleji unaví a vyčerpají, proto nejsou vhodné dlouhé návštěvy. Musíme vždy délku návštěvy přizpůsobit aktuálnímu stavu nemocného a zbytečně ho nezatěžovat. Odstrašující příklad je líčit vlastní zkušenosti nebo zkušenosti druhých lidí v těch nejhroživějších barvách s podobnou nemocí. Není snad třeba zdůrazňovat, že takový přístup nemocného akorát zdeptá a naplní obavami. Také je nevhodné sdělovat zkušenosti druhých, kteří se vyrovnali se svojí nemocí. Nemocný to může vnímat jako určitou normu a přitom v současné fázi v sobě vůbec nenachází sílu, aby se svými potížemi podle tohoto vzoru bojoval. Lidé by měli mít také na paměti, že mnohé prožité zkušenosti s nemocí jsou prostě nepřenosné a co pomohlo jednomu, nemusí být ideální pro druhé. Dobře míněné rady a utěšování mohou vést u nemocného i k opačné reakci a to k uzavření se do sebe.

Lidská řeč a jazyk jsou sice velkým darem a slova mohou i uzdravovat, ale také zraňovat. Když tedy se rozhodneme navštívit nemocného, dělejme vše pro to, aby naše řeč přinášela uzdravení a nikoli nové rány a bolest. Každý nemocný na prvním místě potřebuje slyšet slova útěchy a pomoci.

Karin Šimovcová

<http://www.eseznam.cz/index.php/rubriky/ruzne-clanky/2924-proc-navstevovat-nemocne-a-jak-se-vcitit-do-jejich-utrpeni>

Skutky tělesného milosrdenství:

5. Navštěvovat vězněné

Jan Pavel II navštívil Ali Agca ve vězení

V roce 1981 došlo k prvnímu pokusu o atentát na Jana Pavla II., kdy na něj 13. 5. střílel turecký terorista Mehmet Ali Agca, když v otevřeném papa-mobilu projížděl desetitisícovým davem po náměstí sv. Petra. Následovala 5 hodinová operace na jeho záchranu. On sám věděl, že za svou záchranu vděčí Panně Marii, která odchytila dráhu kulky, takže o milimetr minula aortu v jeho těle. Papež atentátníkovi odpustil již v sanitce a pak v nemocnici, kdy za něj pronesl modlitbu.

Později své odpuštění potvrdil písemně a po dvou letech Ali Agcu navštívil ve vězení a v soukromém rozhovoru s ním hovořil jako bratr 20 minut. "Řekl jsem papežovi, že lituji, že jsem mu způsobil bolest. Nyní jsem přesvědčen o tom, že tento papež byl jasnou hvězdou pro lidstvo uvržené do temnoty a nejobdivuhodnější osobností 20. století," prohlásil podle APA dvaapadesátiletý Agca.

Ali Agca byl propuštěn na svobodu 18. ledna 2010.

Navštěvovat vězněné není lehké. Náš vězeňský systém to nepodporuje, většinou je třeba být rodinným příslušníkem, nebo alespoň dostat od vězněných osobní pozvání.

Proto se chceme zmínit o dalších možných skutcích milosrdenství, které můžou jinými způsoby realizovat podstatu jeho klasické formulace.

Dopisování s vězni s Maltézskou pomocí

Máte zájem připojit se k rostoucímu počtu dobrých lidí, kteří se společně s námi snaží zlepšit životní podmínky, především starých lidí? Vítejte každého, kdo k nám přichází s ušlechtilým úmyslem pomoci druhým.

„Dopisování s vězni“ patří mezi programy prevence a zmírňování sociálně patologických jevů. Je určen pro vybrané osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, u kterých je podle jejich osobnostního založení naděje na pozitivní ovlivnění a zvýšení motivace opětovnému začlenění do života běžné společnosti po návratu z výkonu trestu prostřednictvím pravidelného písemného kontaktu s dobrovolníkem.

<http://www.maltezskapomoc.cz/jak-muzete-pomoci/>

Z vězňů se stali zámečníci a zahradníci

Zpráva: reintegrace.cz, 10.11.2015

Jedenadvacet trestanců z věznice na pražské Pankráci má obrovskou šanci, že se již za mříže nevrátí. Díky projektu financovanému z evropských peněz tito odsouzení prošli rekvalifikačními kurzy, které zvyšují jejich šance na získání zaměstnání, tudíž bezproblémovou reintegraci do společnosti. Deset z nich už má práci.

„Vězni prošli kurzem kovovýroby a kurzem práce s křovinořezem. Deset se již povedlo i zaměstnat. Šesti vězňům ještě trest trvá, ale i pro ně vše připravujeme tak, aby po propuštění byli okamžitě zaměstnáni,“ vysvětluje Jaroslav Kovář z Centra pro podporu podnikání o.p.s., které na projektu pro podporu osob propuštěných z výkonu trestu pracuje společně s Vězeňskou službou ČR.

Kurzy byly ukončeny složením i jakési učňovské zkoušky: *„Kromě písemky museli úspěšně projít i ústní zkouškou z kovovýroby, a hlavně – museli odprezentovat a obhájit i svůj vlastní výrobek. Naši frekventanti vyráběli věšáky, stojany na svíčky nebo křesílko na mobilní telefon. Největší úspěch měla u zkušební komise sada náradí ke krbu,“* řekl Kovář.

Deset vězňů, kteří byli propuštěni v polovině září, již pracuje. Uplatnění našli v stavebních či zahradnických firmách, například ve stavební firmě JPtech či PBM Logistic s.r.o.

„Naše organizace má s reintegrací odsouzených dlouholeté zkušenosti – fungujeme již od roku 2009 a máme za sebou celou řadu projektů. Reintegrace ve Vazební věznici Praha-Pankrác je naším pátým projektem. Za tu dobu se ukázalo, že reintegrace odsouzených při návratu na trh práce je životaschopný projekt s perspektivami dalšího rozvoje“ uzavírá Kovář.

Univerzita za mřížemi. Katolická teologická fakulta jako jediná nabízí studium i vězňům

Dvacet čtyři studentů Univerzity Karlovy se poněkud odlišuje od svých spolužáků. Na přednášky na Katolickou teologickou fakultu UK, na které jsou zapsaní, si jen tak nezajdou, brání jim v tom mříže ruzyňské věznice. Už šestým rokem fakulta nabízí lidem ve výkonu trestu možnost přihlásit se ke studiu oboru teologické nauky v kombinované formě.

Katolická teologická fakulta UK tak ve spolupráci s Vězeňskou službou ČR pomáhá lidem, kteří se dostali do složitých životních situací. Studium těmto lidem umožňuje vrátet se zpět možná k normálnějšímu životu, jaký vedli před tím, než skončili ve vězení. Toto je naprosto konkrétní a smysluplný příspěvek k adaptaci osob po výkonu trestu do společnosti. Fakulta nabízí studium prostřednictvím Vězeňské služby po všech mužských věznicích v republice. Kdo o obor projeví zájem, musí získat souhlas Vězeňské služby a projít fakultním přijímacím řízením, které probíhá přímo v Ruzyni. Když zájemce uspěje, přestěhuje se do pražské věznice na celou dobu studia. Může si pak určit, zda to dotáhne až ke státním bakalářským závěrečným zkouškám a zvýší si tak kvalifikaci, nebo studium ukončí před tím a získá alespoň certifikát o absolvování kurzu celoživotního vzdělávání.

Studovat ve vězení je velmi náročné a vyžaduje skutečně velké odhodlání. Vyučující sice docházejí několikrát za semestr na konzultace přímo do Ruzyně, vězni jsou však z velké části odkázáni na samostudium. Přístup k internetu v podstatě nemají a možnosti vězeňské knihovny jsou také velmi omezené, i když za dobu, co se tento program realizuje, se její fond stále rozšiřuje. Spoléhat se tak musejí především na pomoc svých blízkých, kteří jim potřebnou studijní literaturu donášejí. Přípravě a učení se pak musejí věnovat v celách, které sdílejí s několika dalšími lidmi, soukromí ani klid na studium tak nemají.

Stejně jako přijímací řízení a konzultace i zkoušky se konají za mřížemi. První student, který došel až ke státnicím, je však skládal přímo na fakultě. Lidé ve výkonu trestu za organizaci studijního programu platí 10 tisíc korun ročně, z čehož fakulta hradí náklady spojené s jejich studiem. Řada zájemců o studium je však ve velmi špatné finanční situaci, i tato částka může být proto překážkou v tom, aby se o účast v programu ucházeli.

Mezi stávajícími studenty jsou odsouzení za majetkovou i násilnou trestnou činnost. Důvody, proč se pro studium rozhodli, jsou různé. Je mezi nimi řada těch, kterým životní situace, do které se dostali, umožnila určitým způsobem se rozpomenout na svou víru. Pár jich ve vězení prožilo náboženskou konverzi. A několik z nich chce studovat prostě proto, že mají tu možnost.

(převzato a kráceno z článku Heleny Zdráhalové <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-15402.html>)

Modlitby

Všemohoucí a věčný Bože, Otče chudých, Utěšiteli nemocných, Naděje umírajících, tvá láska řídí každý okamžik našeho života. Víme, že jsi vždycky nablízku zarmouceným a trpícím.

Bože laskavý a soucitný, přijmi modlitby, které ti přednášíme ve jménu našich nemocných bratří a sester. Posiluj jejich víru a důvěru v tebe. Utěš je svou láskyplnou přítomností a – pokud je to tvá vůle – navrať jim zdraví a dodej jim nových sil na těle i na duchu.

Bože, zdroji veškeré síly, braň a ochraňuj ty, kteří se starají o nemocné a kteří pečují o umírající. Dej jim ducha odvahy a laskavosti. Posiluj je v jejich úsilí přinášet útěchu a úlevu. Ať jsou ještě zářivějším znamením tvé proměňující lásky.

Bože milosrdný prosíme tě za ty, kdo jsou na cestách, za trpící a za všechny zbavené svobody a za jejich záchranu. Naplňuj je svým pokojem a milostí. Ukaž jim, že jsi milující Otec, Bůh milosrdný a soucitný.

Předsevzetí

Moje předsevzetí pro příští dva týdny /zvol si alespoň jeden skutek/:

Pro vnitřní potřebu církve vydává
© Římskokatolická farnost u sv. Tomáše,
Josefská 8, 118 01 Praha 1, 2016
tel: 257 530 556, e-mail: osaprag@augustiniani.cz -
www.augustiniani.cz
Bankovní spojení: ČS a.s. 19 33 79 13 39/ 0800.